

ELŐFIZETÉS: Ár:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentetlen levelek csak
 ismert kezekről fogadhat-
 nak el.
 Észiratók nem adhatnak
 vissza
 Egyes szám ára 6 kr.
 A nyilvántartás minden gar-
 mondó díja 20 kr

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIBETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűs s kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért térmérték szerint,
 minden □ centimeter
 után 3 kr. számítottatik.
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdájába küldendők.

Egy társadalmi bajról.

Valamint az emberiségnek vannak be-
 tegségei, amik ellen a ma már csodákat
 művelő orvosi tudomány sem volt képes gyö-
 keres gyógyszerrel találni, ép úgy vannak a
 társadalomnak is bajai, melyeket kiirtani
 rendkívül nehéz feladat, sokszor lehetetlen.
 Ily nagy betegsége a társadalomnak a „meg-
 szólás,” köznapi nevén: a *pletyka*.

Mikor az egyszeri deák kopott, foltos
 ruhájában megjelent a püspököt helyettesítő
 prépost előtt, kérve, hogy kis papnak vegye
 be, ez valami félkegyelműnek nézve, azt a
 kérdést intézte hozzá: hány az Isten tiz pa-
 rancsolata? A deák azt felelte rá: *tizenegy*.
 Első: ne kísérsd a náladnál többet tudót.
 A többi meg amint megvan írva.

Ha valakitől azt kérdenék: hány a hét
 fő bűn? Az egyszeri deák szerint azt lehetne
 rá felelni: nyolcz. Első az emberszólás, a
 többi pedig amint megvan írva. Valóban ha
 látjuk, mennyire el van e bűnös szokás az
 emberek minden osztályában terjedve, szo-
 moruság fog el mindnyájunkat. Ott van ez a
 szegények kunyhójában, ott a gazdagok pa-
 lotáiban. Fellelhető a selyem- és bársony-
 ruhás delnök salonjában, de fellelhető a piac
 közepén kosarak között üldögélő kofák kö-
 zött is. Igen kedvelt vendég a kávé-nénikék
 uzsonnánál, de szívesen van látva sokszor a
 kvaterkák emberei között is.

Pedig hát ennél csunyább és megbélyeg-
 zőbb tulajdona alig lehet az embernek. Hány
 család békéjének ásta már meg sirját! Hány
 baráti szív változott miatta ellenségessé!

S mi szüli ezt a csunya férget?

Igen sokszor egy ártatlan megjegyzés,
 máskor egy kis tréfás észrevétel, legtöbbször
 pedig semmi. Megnö magától, mint a csalán

T Á R C Z A.

Az egészségügyi kiállítás.

III.

Hogy miért vett részt Magyarország e hiva-
 talosan *németnek* nevezett s tényleg is annak bizo-
 nyult kiállításban, azt nem tudom. Nem is sürkés-
 szem. De ha már részt vett, úgy a némely,
 miniszteriumunk által kiállított tárgyakkal töké-
 letesebben kellett volna megjelennünk.

Egyes kiállító, mint magán ember bemutat-
 hat akármit, az az ő magán ügye; de kormány-
 testületnek vagy valami tökéletest és egészet kell
 kiállítania, vagy pedig jobb elmaradnia. Hazánk-
 mintegy harmincz kiállító jelent meg e versenyen.
 A dr. Fodor József tanárnak már említett eszkö-
 ze a levegő vizsgálatára, a különböző fűtési és
 szellőztetési rendszerek bemutatására szolgáló minta,
 az igen egyszerű és ügyesen kigondolt készülék
 a kályhák melegének megközelítő vizsgálatára, a
 készülékek annak bemutatására, hogy a talaj mily
 mértékben képes a szerves anyagokat lekötni s
 még több ehhez hasonló, a közegészségtanra igen
 fontos, gyakorlati és részben szerzőjök által feltá-
 lalt eszközök és módszerek, valamint az erre
 vonatkozó irodalmi dolgozatok igen kitűnőek. Az
 ő tárgyainak kitüntetés az arany-éremmel, egy-
 szersmind nyilvános jele annak, hogy a kultura
 esetenként mehet keletről nyugatra is, hogy fiaink
 na a tudomány minden ágának elsajátításáért
 nem kell épp mindig nyugatra futniok. A hiva-
 talosan kiállítottakon kívül van még itt más is

s aztán csíp is mint a csalán; csakhogy csí-
 pése jobban fáj amaznál. Mikor kikél, nem
 nagyobb mint egy kis fűszál; de mindjárt
 megkezdí vándorlását, miközben folyton nö-
 vekszik, mert minden háznál toldanak hozzá
 egy kis sallangot s nemsokára nagy, terebé-
 lyes fává növi ki magát.

Legrosszabb benne, hogy nem lehet
 előle menekülni. Tegyen valaki így, nem
 tetszik neki, tegyen amúgy, azt is megtá-
 madja. Legyen valami fekete, ha mindjárt
 szerezsen is, a pletyka szapulja, fehéríti;
 legyen fehér, ugyancsak hamarosan bemá-
 zolja.

Hogy drasztikus hasonlaltal éljek: úgy
 veri tel a pletyka a társadalom nyugalmát,
 mint a kutyaugatás az éjszaka csöndjét.

A nevelésnek feladata e hagyományos
 rossz szokást — nem mondom kiirtani, mert
 az lehetetlen — hanem fékezni. Sokat tehet
 az iskolai nevelés is e tekintetben, de a fő-
 dolog a szülőket illeti. A szülők hathatnak
 oda, hogy gyermekeik e hibába ne essenek.
 Hogy pedig ezt elérhessék, nekik maguknak
 kerülniök kell e rossz szokást, mert a rossz
 példa neveli leginkább a rossz embert. Azután
 ne engedjék gyermekeiket ily társaságokba
 járni s a *hirhordást* különösen tiltsák el nekik.
 Sok „nagyságos asszony” van, aki cse-
 lédjével összeül s a megszokásokban, vagy
 kútnál halottakat a-tól z-ig referáltatja magá-
 nak, de hogy a husnak kilója feljebb ment-e
 vagy lejjebb szállt, ily *közönséges* dolgról
 nem tartja érdemesnek a szót; erről beszél-
 jenek a — gazdasszonyok.

A jó nevelés, — ha nem is szünteti meg
 a társadalom e korjelenségeit — kétségkívül
 gyériteni fogja azokat s eljön az idő midőn
 az emberek minél kevesebbet fognak mások,
 de annál többet saját dolgaikkal foglalkozni.

dr. Fodor utján, még pedig nem kevésbé fontos,
 mint a fentiek, Magyarország közegészségügyi
 viszonyainak jövőjére nézve s ez tanítványa, a
 kiállítás magyar biztosa, ki mesteréhez méltó erő-
 vel lát a magyar közegészségügy kopár mezejének
 miveléséhez. Adja a jó ég, hogy mindketten meg-
 érthessék az általok elvetett magvak gyümölcsö-
 zését.

Becsületünkre válnak a vallás- és közokta-
 tásügyi miniszterium kiállított tárgyai is: a nép-
 polgári és középiskolák, tanító-képző és felsőbb
 tanintézetek tervrajzai, melyeknél szebbeket, job-
 bokat a külföld sem tud felmutatni; sőt mi több,
 felsőbb tanintézeteink újabb berendezésével köz-
 oktatásügyi miniszterünk valóban elől jár a zász-
 lóval s a *külföld* bámulni jön hozzánk s utánozza
 intézeteink czélszerű, gazdag berendezését. Csak
 aztán maradjon is azoknál, melyeket az állam
 épít s ne nézze falusi és különösen némely fele-
 kezeti iskoláinkat, melyek pedig a nagy többséget
 képezik, mert akkor elveszne illuziója. Szerencsénk,
 hogy sok utazó mindig csak a fényoldalakat nézi
 s az már megvan a magyar vérben, hogy ha
 külföldi vendéget fog, oly jól tartja, hogy az rá
 nem ér a hiányok megtekintésére; de nekem meg
 véreben van az árnyoldalakra való figyelmeztetés;
 így talán azok is észreveszik, kik minden-
 nap látják.

A magyar vörös-kereszt-egyletnek a háboru
 nyomorúságát enyhíteni hivatott gazdag is szintén
 arany-éremmel jutalmazott kiállítása sebesültek
 szekereiből, hordszékeiből, ideiglenes kórház-min-
 taból, különféle kötszerekből, valamint az egylet
 tevékenységét, elterjedését kimutató ábrából, méltán
 versenyezhet a külföld ilyenmü egyleteinek
 kiállításával. Sokat ér a magyar államvasut által,

Addig is jól teszi mindenki, ha napi imájába
 belétoldja: „Ne vigy minket a kísértetbe, de
 szabadíts meg a rossz nyelvektől, mert tied
 a hatalom sat. — Amen!”

Külömfélék.

(A trónörökös) fenséges nejének Stefánia
 főhercegnének szerencsés születését ma egy hete
 városunkban is huszonegy tarack-lövés hirdette.
 Másnap d. e. 11 órakor a r. kath. piebánia-tem-
 lomban ünnepélyes »Te Deum» tartott, melyen
 főt. Prámer Alajos czimzetes prépost és főspe-
 res fényes segédlettel működött közre. Az ünne-
 pélyes szertartáson a megyei és királyi hivatal-
 nokok, élükön a megye főispánja s a törvény-
 széki elnökkel, a honvéd tisztikar s ezen kívül
 nagyszámu közönség vett részt.

(A kartársi) elismerés és tisztelet nyilváu-
 lásának szép példáját tanultuk ismerni azon ju-
 bileumon mely f. hó 2-án megható ünnepélyes-
 séggel folyt le az itteni pályaudvar gyönyörűen
 díszített éttermében. Ugyanis e napon ülte meg
 a magyar észak-keleti vasut II. közlekedési sza-
 kaszának tisztikara Nelhibel Ede közlekedési
 főnökségének 10 és közszolgálatának 25-ik év-
 fordulóját. A közel 100 teritékü vacsorát mege-
 lőzőleg, az ünnepelt férfinak különböző értékes
 emléktárgyakat nyújtottak át elismerő szavak
 kíséretében. Ezek közül különösen kitűnt a mű-
 vészi kivitelű diszalbum, melyet a forgalmi osz-
 tály, — minden egyes tisztviselőjének saját aláírásu
 arcképével — nyújtott át. A vonatkísérő-
 mélyzet részéről babérral körített ezüst billikom
 fejezte ki a tiszteletet, míg a raktári személyzet
 egy gyönyörű himzetű tálczára helyezett piros
 bársony kötésű emlékkönyvvel róvta le elismeré-
 sének adóját. Vacsora alatt a harmadik fogásnál
 hangzott fel az első poharköszöntés Görög József
 bátyui állomási főnök ajkairól. Tartalmas, szép
 beszéd volt ez s csak a szónoki verve hiánya
 okozta, hogy hatása teljes nem lehetett. E beve-
 zető toaszt után következtek a többiek, Füzy
 Kálmán megyei tb. főjegyző a jubilans társadalmi
 érdemeit emelte ki s rá mint jó baráttra köszönté

főorvosa dr. Csátori Lajos utasítása szerint készült
 vasuti betegszállító kocsi is.

A mi szerencsétlenül járt Szegedünk vízi
 phoenixszerű föltámadásának tervei és mintái szin-
 tén bámulatot gerjesztenek. Ez is illusztrációja
 annak a példabeszédnek: hogy minden rosznak
 megvan a maga jó oldala is. Most legalább az
 országnak lesz egy városa, mely példányképe az
 egészségügyre való tekintettel épített modern vá-
 rosoknak. Nemzeti csapásból nemzeti büszkesé-
 günk támad.

Belügyminiszteriumunk aránylag gyöngén van
 képviselve. A magyarországi kórházak s a gyógy-
 szerészeti ügy kartografikus kimutatása szép s jó
 fogalmakat is ad ez ügyről a szemlélőnek, ha
 csak a humanitarius intézetek nagyobb számához
 szokott idegen szem a kórházakat nem fogja ke-
 veselni. De erről nem tehet a kormány. A diphte-
 ritis okozta halálozás kartografikus kimutatása
 szorosan szakszerű megbírálas tárgyát képezi.

Spitzer Bernát honvéd-ezredes sebészeti köt-
 szereit a jury ezüst-éremmel tüntette ki.

Egyes kiállítók közül említést érdemelnek
 még dr. Than, Lieberman és Rózsahgyi tanárok
 és Lanfranconi mérnök tárgyai; a két előbbi köz-
 egészségügyi eszközeikert; dr. Rózsahgyi a bu-
 dapesti temetőben a talajvíz állására vonatkozólag
 tett tanulmányainak kimutatásáért; Lanfranconi
 pedig a Duna és Magyarország csatornázási rend-
 szere fölött tett tanulmányait kitüntető díszes
 nagy művéért és mellékleteiért. Nem különben a
 kassai Maurer-cég, magyar borainak kiállításáért.
 Ez az egyedüli cég Magyarországról ilyen czik-
 kekkel. Már pedig ha valaha, most lett volna
 alkalmunk hazánk az orvosságnak való tokaj-
 hegyaljai bemutatni, miután a német hivatalos

pooharát, Horváth József árvaszéki ülnök a haladás egyik faktorát élteté benne, majd végül Kolos Manó v. mérnök a vezérigazgató Ivánka Imreért mondott áldomást. A toastokra s általában a különböző megtszletetésekre az ünnepezt érzé keny szavakkal válaszolt s abba az ószinte rokonszenvebe, mely iránta e napon oly tündetőleg nyilvánult, kérte magát továbbra is megtartatni. Dörgő „éjen” ek és négy, az étterem előtt történt üdvölvés kísérték szavait, mely az azon pillanatban ott elrobogó mozdony által eszközöltetett, a sinre alkalmazott „vészjelző” töltények ügyes felhasználásával. Meg kell még említenünk miszerint az ünnepezt feje fölött a falon, füzérel övezett életnagyságu arczképe volt elhelyezve, melyet ez alkalomra Csögyényi vasuti tisztviselő kréta rajzban ügyesen állított elő. Vacsora után, — mely fényes kiállítás és kitünő ételleivel a a legtulzobb igényeket is kielégíté — a diszes társaság a nyári étkező pavillonba vonult, mialatt a termet kiürítették s nem sokára Mányi Lajos zenéje mellett kezdett vette a táncz, mely éjféltutáni 2 óráig a legnagyobb kedélyességgel folyt. Mint fentebb jeleztük az ünnepezen Szerencstől Kassa és Csapig csaknem valamennyi állomás képviselve volt főnöke által, míg a városból Dókus Gyula járási szolgabíró nevével, Füzü Kálmán, Horváth József, dr. Löcherer Lőrincz, Pinter Ferencz, Pékár Gyula és e lapok szerkesztője voltak jelen.

(Ha végig tekintünk) városunkon, lehetetlen észre nem vennünk, hogy az szemlátomást csinosodik. Legközelebb a „Barátság” néhány utczája vétetett burkolás és ahol szükséges, csatornázás alá s ha ez így megy tovább, amint hogy mennie kell, pár év múlva nem lesz a városnak utczája, mely a lakályosság első feltételét, a kövezést nélkülözné. Mindezekért méltó elismerés illeti a képviselést, mely sokszor az áldozatkészség határát is átlépi, csak hogy eleget tegyen a szükségyszerűségnek s mellette a jó izlés követelményeinek is. De ha a képviselést missiójának magaslata tud emelkedni s hoz üdvös határozatokat, bir oly erélyes közzeggel is, aki e határozatokat a legutolsó pontig s a leglekiismeretesebben végre tudja hajtani. Ez a férfiú pedig senki más, mint a város buzgó és lelkes főbírája. Száz terv szülemlik agyában, melyek mindenike a város közjává czélozza s fáj lelkének, ha azokból, a viszonyok kényszerítő hatalmánál fogva, csak egyet is el kell ejtenie. Azalatt a pár év alatt, hogy a város kormányzatát átvevé, egész legióját sorolhatnánk elő közhasznu tevékenységének, mely a helyi viszonyok és érdekek bővebb felismerésével ezentul nála még inkább fokozódni fog. De sok is az, ami még az ő erélyére vár. Müködése programjának első pontját most a közkut helyreállítása képezi, azután jön a megyei szeretház létesítése, mely érdekekben a társadalom jóra való elemeinél már eddig is sikerült neki tekintélyes propagandát teremteni.

(Fejes Béla.) Fejes István ref. lelkészünk fia, egy hosszabb levelet intézett hozzánk Amerikából, hol jelenleg mint katona az egyesült államok hadseregében szolgál. Levelében körülményesen leírja mindazon kalamitásokat, melyeket kívándorlott hazánkfiái átszenvedtek s amelyeknek oka egyesegedül gróf Eszterházy Pál volt, ki az emigráltak szorult, munkanélküli helyzetét saját hasznára aknáta ki; amennyiben a részükre

gyógyszerekönyv a tokaji bort a hivatalból tartandó gyógyszerek közé sorolta. Talán most már a magyar gyógyszerekönyv is föl fogja majd venni. Maureren kívül csak még egy-két porosz kereskedő állított ki tokaji bort.

Budapest törvényhatóságának kiállítása méltó versenytársa lehet bármely nagy német város kiállításának; de a nagy közönség, mely a sok tervvel és könyvvel nem bajlódik, leginkább szép fővárosunk diszes nagy képét nézi.

Csak Magyarország ásványvizeiről akarok szólni, melyeket itt részint egyesek, részint a kereskedelem- és pénzügyminiszteriumok együtt állítottak ki. Egyes külön kiállítóknak, a Margitsziget igazgatóságának, a Mattoni és Wille cégnek, Saxlehnernek, Uj-Tátrafüred, a mohai Ágnesforrás és a kócsi keserűvíz tulajdonosainak igyekezete, hogy hazánk ásványvizeit és gyógyhelyeit a külfölddel minden alkalommal megismertessék, kiválóan dicséretre méltó. Ezek közül a Margitsziget, tekintve annak czélszerű s a mai kor követelményeinek megfelelő fényes berendezését, melyet nagylelkü tulajdonosa mint a gyanánt állított oda az ország központjába, ezüst éremmel lett kitüntetve. Többi ásványvizünk a kormány állította ki s dacára annak, hogy a tulajdonosoknak rendkívül megkönnyítette a kiállítást, mert Budapestre a maga költségén szállította ide a vizeket s gondoskodott is elhelyezésükről, mégis az ásványvizekben való tulgazdagságáról híres Magyarországól mindössze következőket volt képes kiállítani: Ránk, Mehádia, Szulin, Szolyva, Polena, Lúhi, Erzsébet, Szliács, Koritnicza, Salvator, Suliguli, Lukács-fürdő, Kabola-Polyana, Visk, Parád, Pöstyén, Szobráncz, Ferencz-József keserűvíz, Lip-pik, Vizakna, Borkut, Krapina-Teplicz, Szántó,

gyűjtött könyör-adományok oroszán részét saját czéljaira fordítván, hónapokig kinozta őket a Castel Gardenban száraz kenyérrel, míg ő maga a legnagyobb kényelemben élt. Ez tartalma a hosszú levelnek, melyben a nevezett meczénás üzemleit töröl-hegyre leírván, az álcát lerántja róla, részint saját tapasztalatai nyomán, részint azon tollharcz felemlítésével, mely az „Oesterreich-Amerikanische Zeitung” ápril—májusi számaiban, egyrészt az ottani „Magyar egyesület” s báró Haffner, másrészt pedig Eszterházy között folyt s az utóbbinak teljes leálczázásával végződött. Terjedelmes levelét, mely ügyesen és értelmesen van írva s meleg hazafi érzés sugárzik ki belőle, következőleg végzi: „Ami csekély szemlélyemet illeti, mint fentebb említém az „egyesült államok” önkényesei közt szolgálók, lakom Wyoming államban, New Yorktól k. b. 3 ezer angol mérföldre, 6700 láb magasságban a tenger színe fölött. Sorsommal — mennyire honfájdalmam engedi — meg vagyok elégedve, mivel oly kényelmes s aránylag jól fizetett állás kevés ujjjonnan bevándorolttnak jut osztályrészül, mint nekem s mivel művelt emberek közt élek, lévén itt minden nemzetbeli marquis, gróf, báró stb. is. Az egész napi foglalkozás 15 percnyi fegyvergyakorlat s ezen felül 8—10 napban egyszerű örség. Egyéb időnkét vadászat, halászat stb. mulatsággal töltjük. Van itt fekete-medve, iramszarvas, antilop, zerge s nyul bővíben. Megjegyzem még, hogy pompás lakásunk s naponta 3-szori jó étkezésünk van s azonfelül nagy könyvtár s olvasóterem m. e. 18 lappal.”

(Homonnáról) írja laptudósítónk: „Az uralkodó családban bekövetkezett öröndetes esemény 3-án délelőtt 8 órakor 21 mozsár-lövés által adatott tudtul a város közönségének. 11 órakor az előre megállapított program értelmében a róm. kath. egyházban az összes hatóságok és a nagy közönség részvétele mellett hálaisteni tisztelet tartott. A középületek fellobogóva. Este általános kivilágítás volt, mialatt Punday János szabadalmazott tüzmester vezénylete alatt taraczk-lövések adtak. A középületek alkalmi transparentjei közül különösen kiemelendők a szolgabírói hivatal, a városház, a polgári iskola és a postaépületé, továbbá Pápay Pál vas-és fűszer kereskedő épületén levők, e helyütt gyönyörű görögützi játék kíséretében. Az izraelita imaházban lelkes és hazafias beszéd kíséretében 3-án, a gk. egyházban pedig 4 én tartott meg a haladó isteni tisztelet.

(A szeptemberi bál.) melyről már lapunk előbbi számainak egyikében beszéltünk, e hó 29-én mint zárkörű tánczestély fog a megyeháza termében megtartatni, melyre már a meghívók szét is küldtek. A meghívót gróf Andrassy Tivadar, a zemplénmegyei magyarosító egyesület elnöke, továbbá: Bernáth Győző, Szerviczky Ödön, dr. Molnár Viktor és Dókus Gyula mint egyleti tagok írták alá. A tánczvigalom tiszta jövedelme ugyancsak a zemplénmegyei magyarosító és népnevelést terjesztő egyesület alaptökéjének növelésére fordítatik. Belépti jegy ára: 1 frt 50 kr. A zászlóra irt szép czél — bizton hisszük — nem fogja eltéveszteni hatását, míg másrészt maga az estély is elég varázsszal lesz a közönségre, hogy tömeges megjelenésével, e vigalmat számban és fényben egyaránt a régi sorába emelje.

(A szolgabírói hivatal), mint városunkban

Lúhi-Margit, Bártfa, budai Hungária-forrás, Buziás és Czigelka, tehát összesen 27 forrást, többnyire leírásuk és fényképek kíséretében. Hát lehet-e elegendőleg bélyegző nevet találni az ilyen indolenciára? Jöttek volna csak ide a magyar fürdő-és ásványvíz-tulajdonos urak, meglátták volna, hogy mily apparatussal jelentek meg itt még ama világhírű vizek és fürdők birtokosai is, kiknek reklámra már alig van szükségük! Ilyeneket tapasztalva, kénytelenek vagyunk arról lemondani, hogy egyes ember, a legjobb akarat és igyekezet mellett is, hazánk ásványvizei érdekében eleget tehessen. Nem is lehet azokat, hazánk közgazdasági nagy kárával, sorsukra bizni. Az embereket akarattal ellenére boldogítani és gazdagítani lehetetlen. Egyes életrevalóbb tulajdonosok, kik a mai kor szellemét fölfogják, utat fognak maguknak törni; de az indolenseknek fürdőnek csufolt zsaroló intézeteit és hiányosan kezelt és szétküldött vizeit méltó volna zár alá vetni s a forgalomból kitiltani. Az utóbbira nézve a belügyminiszterium megtette már az első lépést, tavasszal kiadott rendeletével. Érdekes lesz tudni eredményét. Bizony nem csoda, ha a munka: „Magyarország ásványvizeinek leírása és térképe”, melyet ugyane miniszteriumunk e czélra készített, csak oly hiányos, mint a hasonló ezelőttek. A pénzügyminiszterium az állam tulajdonát képező ásványvizekről, melyek a fenti 27 számban már benfoglaltatnak, külön leírást adatott ki s fürdőit és különösen azokat, melyeket eladóvá tett és itt is ilyenekül hirdet, szép fényképekben is kiállította. Ohajtandó volna, ha akadna egy Mattonira, ki ahhoz ért és elegendő pénzzel bir s ki legalább egy-két minta-gyógyhelyet állítana hazánkban.

a szépeszeti bizottság helyettesítőjét ismételtén s kérjük: vegyen magának egy kis fáradságot, s tekintse meg a kath. templom tövében folyó építkezéseket. Kérjük különösen azért, hogy meggyőződhessék róla: mily izléssértő lenne az, ha az épülő két helyiség közötti bolt a mostani ronda alakzatában meghagyatnék. Tulajdonosában, ugy látszik, egy parányi érzék sincs a szép iránt, de nincs gyakorlati belátása sem, mert most negyedrész annyi költséggel restaurálhatná boltjának külsejét, mint a mennyibe fog kerülni az, ha a jobb- és balfelől épülő boltok teljesen bevégeztenek. Éppenazért ébressze fel benne a város csinosodásának tartozó kötelességérzetet s a különbeni kisajátítás terhe alatt hagyja meg neki e szémsértő rondaságnak a szomszédbeliekkel egyidejűleg eszközözendő kiépítését.

(Az ez évre) tervezett utcaburkolások már befejeztettek s elmondhatjuk, hogy Ujhely a csinosság tekintetében egy lépéssel ismét előbbre haladt. Hogy aztán a most kiépített utcák, a jó burkolat dacára is, előbbi hitvány kinézéseket fel ne vegyék: ez már a rendfenntartás dolga. Ezuttal csak annyit jegyzünk meg, hogy az utcákon a szekerek ácsorgását megtűrni, sem engedheti, sem országos vásárkor, sem más időben nem kell; mert a pihenőt tartó lovak kapálódzása a burkolatnak bizonynyal nem használ, a piszok és szemet pedig, mely az ilyen állomások szekerek után marad és pedig sokszor napokig, csak undort gerjeszt. Rámutatunk különösen az Ördögh Mihály ügyvéd ur háza előtt elvonuló szűk utcára, melynek másik oldalán, tudvalevőleg életkereskedő lakik, rámutatunk pedig azért, mert ez az utca valóságos lerakodási hely, itt az étellel megrakott terhes szekerek órákig állomásoznak, a közlekedést megakasztják, sőt még a járás-kelést is megnehezítik. Hát ez ellen az az orvososság, hogy a lerakodás az udvarban végeztessék, nem pedig az utcán s hogy ez így legyen: arra ügyelni aztán a rendőrség teendője, melynek egy esetet sem szabad elnéznie.

(Halálozás.) Pénteken délután nagy részvét mellett temették el Vályi Mihály iparos polgártársunk leányát: Vályi Irmát. A gyász ravatalnál dalárdánk, melynek az elhunyt fivére: Vályi Bertalan egyik derék tagja, gyászdalokat énekelt. Béke a korán elhunyt leány poraira!

(Knopfler Sándor) megyei néptanítóink egyik legjelesbke ismét egy gyakorlati értékű tankönyvet irt a megyebeli népiskolák II. és III. osztályai számára, mely Lövy Adolf kiadásában éppen most került ki a „Zemplén” nyomdájából. A mű tulajdonképen 3-ik átdolgozott kiadás s czime: „Földrajzi előismeretek Zemplénmegye ismertetésével.” A könyvecske öt szakaszra van osztva s megyénket, könnyed modorban ismereti meg a tanulóval, melynek számára idáig még ilyen tankönyv nem létezett. Diohéjba szorított, de teljes geográfiaja ez a megyének, melyet még a felnöttek is sok haszonnal lapozhatnak át. A kézikönyv Nemes Lajos Zemplénmegye tanfelügyelője, mint a néptanítók ószinte barátjának van ajánlva. Megjegyezzük még, miszerint e harmadik kiadást a megye térképe egészíti ki, mely az előbbi kiadásokból hiányzott. A kézi-könyv ára 30 kr. s kapható Lövy Adolf könyvkereskedésében. Ajánljuk megyénk néptanítóinak figyelmébe, annyivalinkább, mert minden eladott péld-

Fussunk most már végig a kiállítási épület környékén levő pavillonokon és a vasuti izevet boltozata alatt, mert tartok tőle, hogy olvasom meg találja sokallani az egészségügyi kiállításnál való időzösemet. Ezért a pavillonok közül is csak az érdekesebbeknél fogunk megállni.

Föltünő, hogy e rögtönzött, elég csinos parkban a különféle kávéházak, bor-, sör-, tej- és ásványvíz-mérések s a zenészek számára állított pavillonok, a kiállítás nagyságához képest, rendkívül nagy számmal vannak. Ezek változatossága nagyon tarkázza az egész területet, melynek érdekes voltát a külön pavillonok sokszor bizarr, de stilszerű alakja nagyban emeli. Ki az élénk zajt és sürgés-forgást szereti, itt jól érezheti magát késő estig.

Az első pavillon, mely szemünkbe ötlök, arra figyelmeztet, hogy minden mulandó és hogy sokban visszatérünk a régiekre. Ez Siemen holttest-égető kemenczjének szép háza. Látjuk itt, mily ügyesen van az egész készülék szerkesztve. A holttest, a helyett hogy földbe eresztenék, egy üregbe jut, honnan nem sokára, az élök minden borzadálva nélkül, mint hamu kerül ki s a hátramaradtak szép urnában, kis helyen megőrizhetik. Az egész eljárásnál sem füstöt, sem szagot nem érezünk.

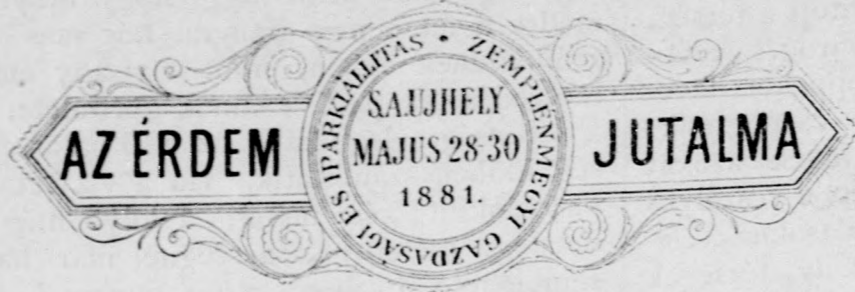
Érdekes pavillont képez a berlini népkönyha is, melyet a jótékony nőegylet tart fenn s mutat be. A szegény munkás néhány fillérért egészséges tiszta ételt kap, valamint a kiállítást látogató s kevésbbé vagyonos közönség is délben tiz krajczárért jól lakhatik.

(Folyt. köv.)

Dr. Chyzer Kornél.

NOVÁK JÁNOS

S.-a.-Ujhelyben, (a kis-piacz déli oldalán)

ajánlja ujonnan felszerelt

KALAPRAKTÁRÁT

egy bel- és külföldi, valamint saját gyártmányából mindennemű minőségű és a legújabb divatu férfi és gyermek kalapjait a legjutányosabb áron. Urak számára nemez csizmák; nemez pokróczok nyereg alá izzadás ellen; él löveg dugaszok is kaphatók.

Javítás átalakítás és megrendelés gyorsan, pontosan és jutányosan eszközöltetik.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló tiszteltetés

Novák János.

S.-a.-Ujhely. (Kis-piacz déli oldal.)

3-3

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán,

eperjesi-ut 6-ik szám, és

Kassa mellett a Csermely-völgyben,

Ajánl a t. gazdaközönségnek őszi és téli időnyre szükségeltető gépeket u. m.

Borsajtókat.

Sorba és szórvavető gépeket.

Répvágó gépeket 20 frttól feljebb.

Tengeri morzsolókat 26 frttól felj.

Szeeskavágókat, kézi- vagy járgány hajtásra.

Örlő és daráló malmokat.

Mindennemű szivattyukat.

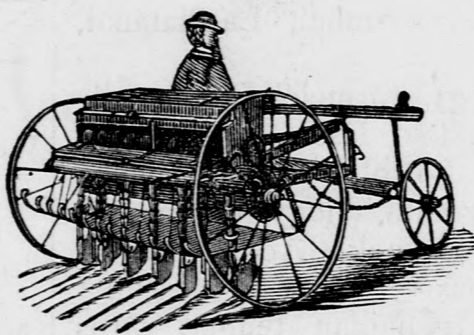
Berendezéseket szeszgyárak részére u. m. Henze-féle főzőket, kavarázó készleteket, maláta- és burgonya zuzókat, gőzgépeket, gőzkázánokat stb.

Csermelyvölgyi gazd. gépgyárunkban (Kassa mellett) állandóan tartjuk gépgyártmányaink jelentékeny készletét, bizományi raktárt pedig

Kornstein Ignác urnál S.-a.-Ujhelyben.

Képes jegyzék gazd. gépeink, valamint árjegyzék öntődénk készítményeiről, kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

(3-5)

Hirdetmény.

Az első magyar-gácsországi és cs. k. Dniester-vasutnál 1884. évben szükségeltető talpfák, külön talpfák és kemény épületfák szállítása verseny útján fog biztosítani.

Az ajánlatok f. évi szeptemberhó 20-ik napjáig nyújtandók be. Az ajánlati minták, valamint az általános és külön szállítási határozmányok az alulirt igazgatóságnál Bécsben, vagy a przemysli üzletvezetőségénél kaphatók.

Bécs, 1883. évi augusztus hó 29-én.

Első magyar gácsországi vasut,
ugyis mint a cs. k. Dniester-vasut üzletvezető igazgatósága.

Gönczi hordókhöz szükséges 30 hüvelykes száraz minőségű

francia dongák

kaphatók

Obersohn Lajosnál Szatmáron.

(Raktár: a pályaudvarral szemben).

1000 darab ára 45 forint.

1-3

3148. sz.
83.

Pályázati hirdetmény.

S.-a.-Ujhely városa egy honvédségi pótlaktanya építését elhatározván a városi képviselő-testület 180/83. számú határozatával elrendelte ezen építkezésre a már elkészített helyrajzi tervzet alapján a még egyéb megkívántató műszaki munkálatok megkészítését, még pedig:

1. Részlet rajzok (Details) 0:02 = 1 méter nagyságu méretben;
2. Előmérték az összes munkálatok egyenkénti méreteinek kiszámításával;

3. Ár = elemzés a föld, — köműves, ács és kőfaragó munkára;

4. Árjegyzék az anyagok és munkák helyi áaira;

5. Költségvetés munkanemenként és együttesen;

6. Műleírás a kivitel módzataira.

Miért is a pályázni óhajtó mérnökök és építészek felhivatnak, miszerint ajánlataikata város főbirói hivatalához szeptemberhó 20-ik napjáig terjeszszék be, világos feltüntetésével annak, mely tiszteldé- kért hajlandók ezen műveletet eszközölni.

Feltételek gyanánt kiköttek:

A műveletnek október 31-ik napjáig be kell terjesztve lenni.

Tiszteldéki összeg 200 frtnál magasabbnem lehet.

A pályanyertes műveletnek határozott műértékűnek kell lennie.

S.-a.-Ujhely, 1883. szept. 2-án.

Rakmányi János,
v. jegyző.

Ujfalusi Endre,
v. főbiró.

A közkedveltségű

krakói cserépkályhákból

ez idén is a legnagyobb választásra berendezett

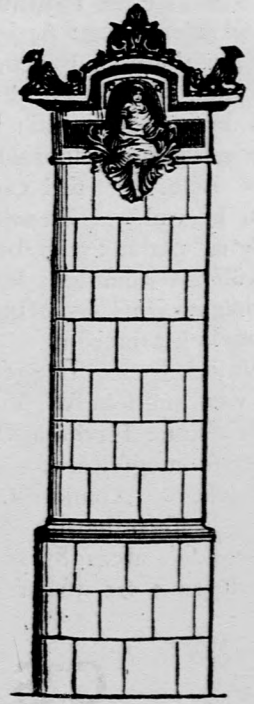
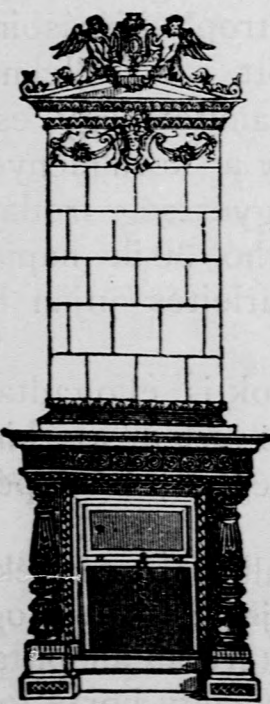
FŐRAKTÁRT

tartván, van szerencsém azokat a nagyérdemű közönségnek ajánlani.

LINKESCH SAMU ÖZVEGYE

vasület Eperjesen.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

15-